

Ανάλυση ισορροπίας και κινητικότητας σπονδυλικής στήλης

Ενότητα 3: Τεστ ισορροπίας

Εισηγητής: Πατίκας Δ.

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, Σερρών
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Στην περασμένη διάλεξη...

- Στατική & δυναμική ισορροπία
- Στρατηγικές ισορροπίας
- Μύες που συμμετέχουν στην ισορροπία
- Προσομοιώσεις
- Δυναμική ισορροπία
- Πέρασμα εμποδίου (στρατηγικές)

Είδη τεστ ισορροπίας

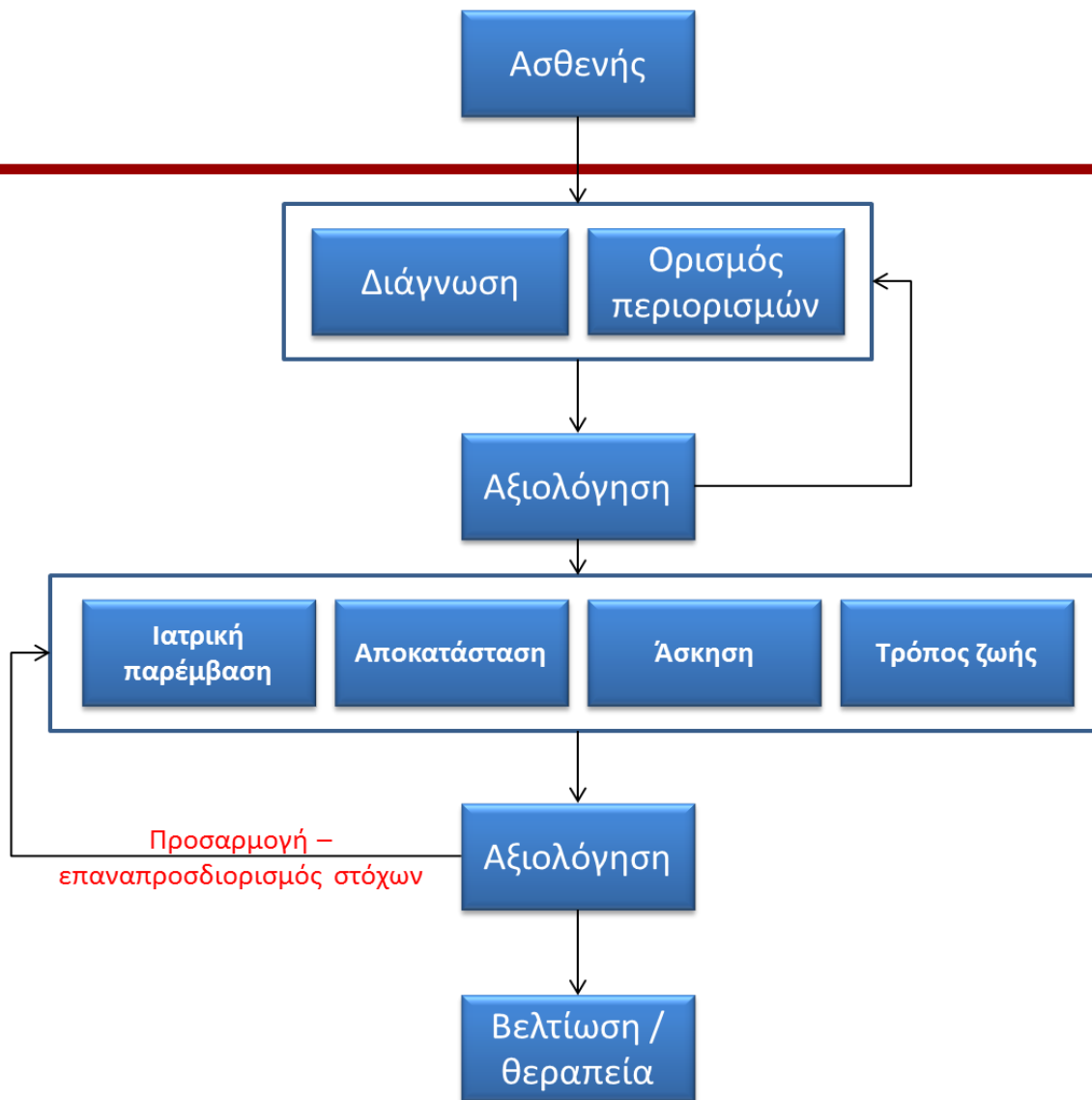
- Ερωτηματολόγια
- Τεστ πεδίου
- Εργαστηριακές μετρήσεις με όργανα

Γιατί χρησιμοποιούνται τα τεστ;

- Για να εντοπιστούν άτομα με αυξημένο κίνδυνο πτώσης
- Για να εντοπίσουν λειτουργικές μεταβολές μετά από ένα πρόγραμμα θεραπείας/άσκησης
- Για να εντοπιστεί το πρόβλημα

Διαδικασία

- Ιστορικό
- Παρατήρηση – κλινική αξιολόγηση
- Συμπλήρωση ερωτηματολογίων
- Τεστ πεδίου (πρακτικά τεστ)

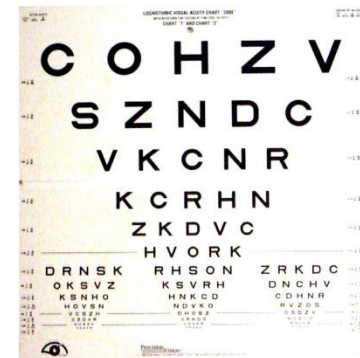
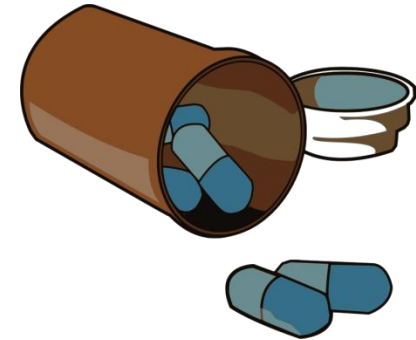
Ιστορικό

- Δημογραφικά στοιχεία
- Ασθένειες/παθήσεις/ιατρικό ιστορικό – διάγνωση
- Βοηθήματα
  - για περπάτημα
  - Ακοή
  - Όραση
- Φάρμακα
- απαρίθμηση πτώσεων το τελευταίο 6μηνο
- Άλλα προβλήματα που μπορεί να έχει

Κλινική εικόνα - αξιολόγηση

- Φαρμακευτική αγωγή
  - Εντοπισμός φαρμάκων που μπορεί να
    - Έχουν για παρενέργεια ζάλη (π.χ. αντικαταθλιπτικά)
    - Επηρεάζουν την όραση
- Παρατήρηση
  - Τι μπορεί να κάνει και τι όχι
  - Πότε σκοντάφτει και πόσο συχνά
  - Περπατάει ευθεία; Πέφτει από την καρέκλα; Κλπ.
- Οπτική οξύτητα
- Άλλες εξετάσεις
  - Αρτηριακή πίεση, καρδιακή συχνότητα
  - Νευρολογικά: συμμετρία αντανακλαστικών, τεστ αισθητικότητας και ιδιοδεκτικότητας, [Romberg's test](#)

<http://www.flickr.com/photos/gi/110870439/>
<http://openclipart.org/people/pearish/1310540381.svg>

Ερωτηματολόγια

- Δραστηριότητες καθημερινής ζωής (Activities of Daily Life - ADL)
  - 16 ερωτήσεις με καθημερινές δραστηριότητες [80]
  - 5-1 μπορώ εύκολα – δεν μπορώ/ μόνο με βοήθεια
- ABC (Activities-Specific Balance Confidence Scale, Powell & Myers 1995)
  - 16 ερωτήσεις ικανοτήτων σχετικές με την ισορροπία
  - 1-10 καθόλου-απόλυτα σίγουρος (υπάρχει και σε 0-100%)
  - Δραστηριότητες εντός και εκτός σπιτιού

Ερωτηματολόγια

- SAFFE (Survey of Activities and Fear of Falling in the Elderly, Lachman et al. 1998 J Gerontol B Psychol Sci Soc Sci)
  - 11 δραστηριότητες
  - Ικανός → πόσο σίγουρος
  - Όχι ικανός → λόγω φόβου; Άλλο;
  - Σύγκριση με πριν από 5 χρόνια

Τεστ πεδίου

- Εξοπλισμός που μπορεί να χρειαστεί
  - Χρονόμετρο
  - Γραμμή στο έδαφος
  - Καρέκλα με βραχίονες
  - Κρεβάτι
  - Χάρακας

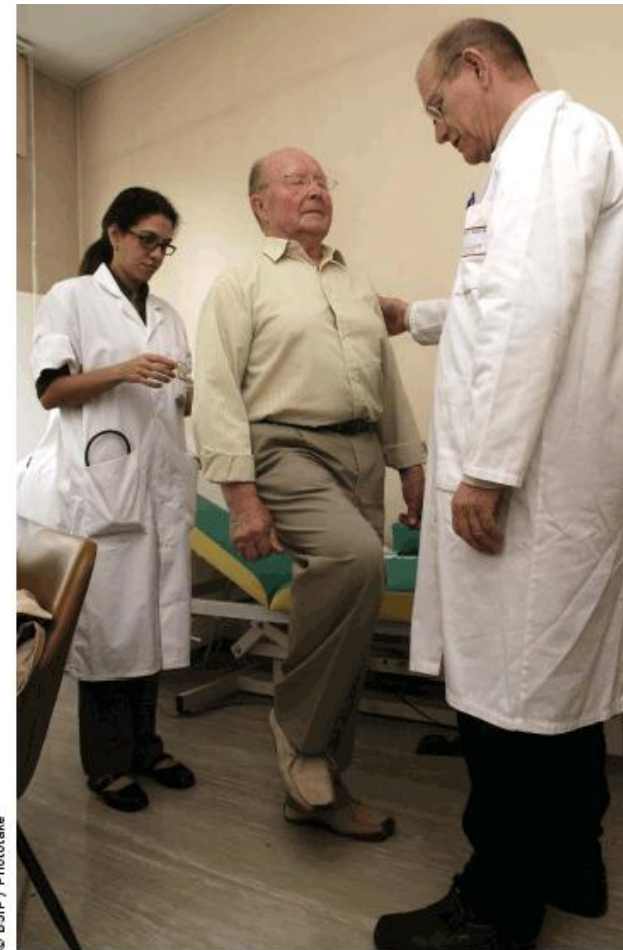
Στάση Tandem (sharpened Romberg's test)

- Μάτια κλειστά
- Όριο: <math><10''</math>

Στάση πελαργός

- Ανύψωση ποδιού: 5 cm
- Δεν ακουμπά αλλού το πόδι που αιωρείται
- Όριο: <math><5''</math>

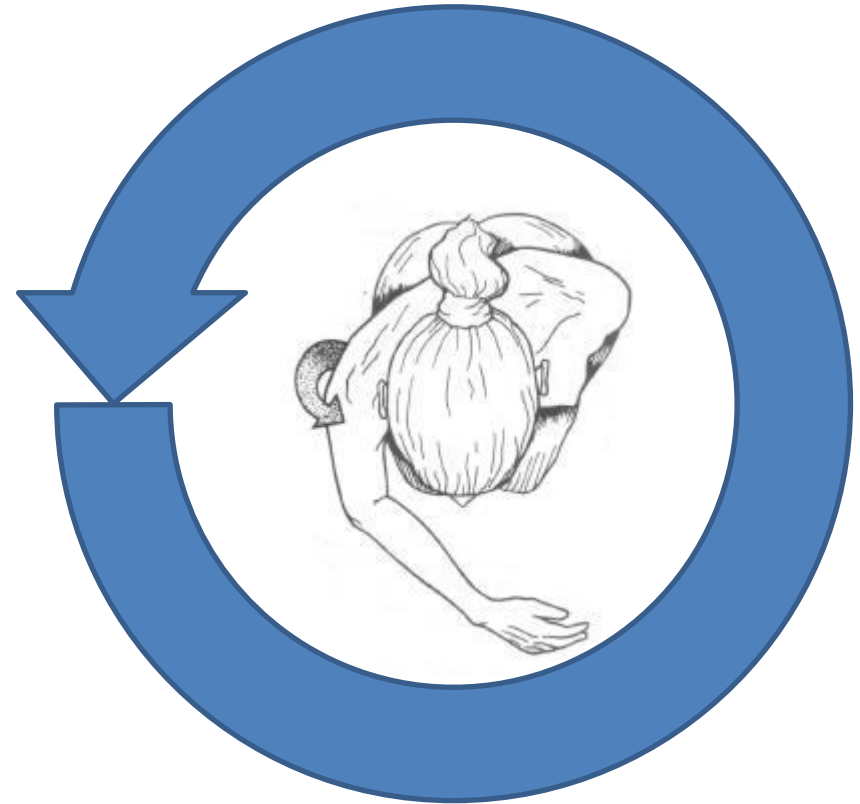

© BSIP / Phototake

360° περιστροφή (δυναμική ισορροπία)

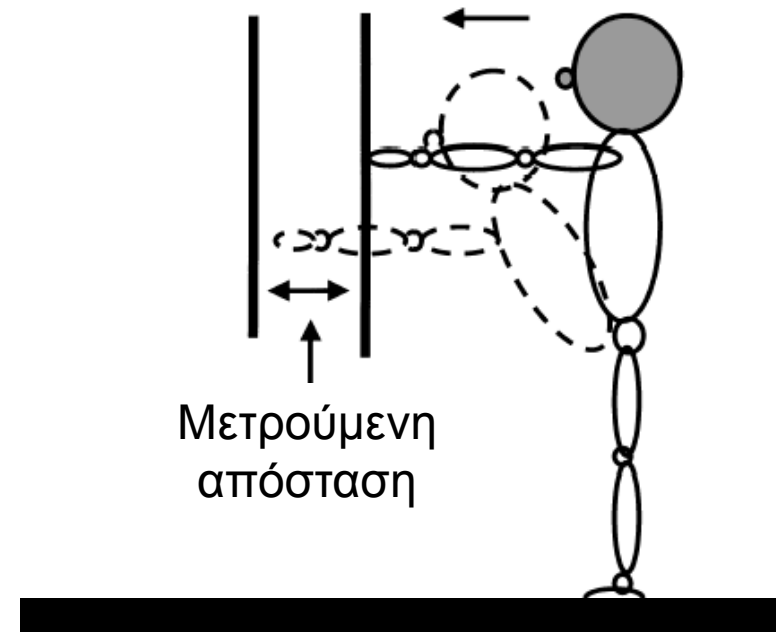
- Μία περιστροφή
- Όριο: >4''
- Παραλλαγή
  - Περιστροφή 180°
  - Όριο: 5 βήματα
  - Όριο: >3''
  - Κριτήριο: αστάθεια

Άπλωμα χεριών

- Όριο: $<15\text{cm}$
- Με δύο χέρια όταν γίνεται στροφή του κορμού
- Παραλλαγή
  - πλάγια στάση

Κάθισμα-Σήκωμα

- 5 επαναλήψεις
- Όριο: 14''

Πάτημα - πέρασμα σκαλοπατιού

- Είμαστε πλάι στον εξεταζόμενο
- Προσπάθεια και με τα δύο πόδια

Άλμα σε μήκος

- Προσγείωση με τα δύο πόδια
- Στόχος πρώτος: η σταθερότητα
- Στόχος δεύτερος: η απόσταση
- Αποκλείονται περιπτώσεις
  - Οστεοαρθρίτιδας
  - Οστεοπόρωσης
  - Πόνος στα κάτω άκρα

Περπάτημα Tandem

- Περπάτημα πάνω σε γραμμή
- Απόσταση: 3-10m ή δέκα βήματα
- Παράμετρος: άστοχα βήματα (μέχρι 5)
  - Εκτός γραμμής
  - Δεν αγγίζει η πτέρνα τη μύτη του άλλου ποδιού
  - Απώλεια ισορροπίας
  - Ανάγκη υποστήριξης
  - Διακοπή

<http://i1.ytimg.com/vi/F-iizUEk2oA/hqdefault.jpg>

Τεστ βάρδισης

- Περπάτημα 6 μέτρα
  - Με κανονική ταχύτητα
  - Όσο πιο γρήγορα μπορεί
- Εξετάζεται η προσαρμοστικότητα

Τεστ αποσταθεροποίησης

- Στηρίζουμε το σώμα του εξεταζομένου που γέρνει προς τα πίσω
- Απελευθερώνουμε χωρίς προειδοποίηση
- Μετράμε τα βήματα προς τα πίσω

Πρακτικά τεστ αξιολόγησης

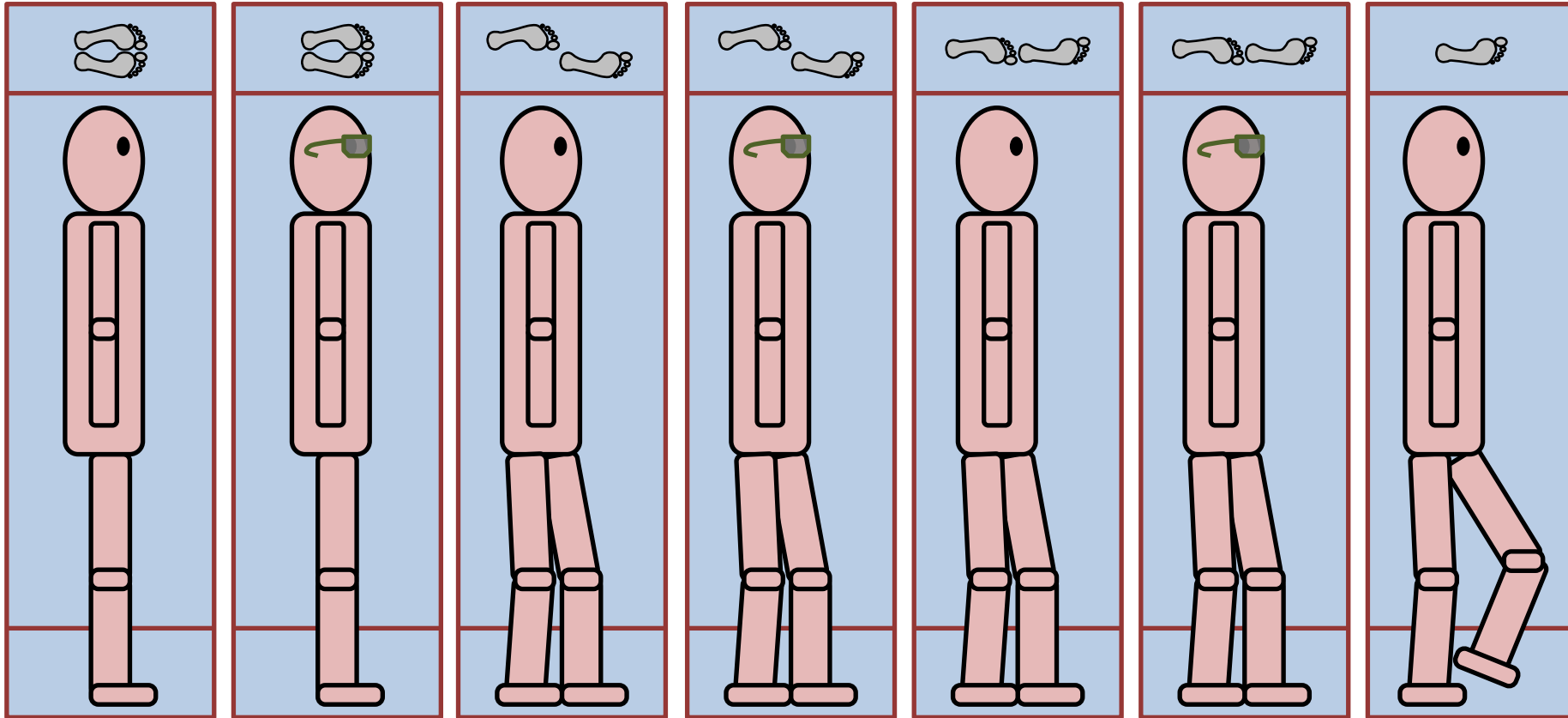
- Berg Balance Scale
  - 14 ασκήσεις [56]
  - Βαθμολογία 0-4 σε κάθε ερώτηση
    - 0-20: περιορισμός σε αναπηρικό καροτσάκι
    - 21-40: περπάτημα με βοήθεια
    - 41-56: ανεξαρτησία στο περπάτημα
- FICSIT-4
  - 7 ασκήσεις [28]
  - Βαθμολογία 0-4 σε κάθε άσκηση

Τεστ αξιολόγησης στατικής ισορροπίας

FICSIT-4 (Frailty and Injuries: Cooperative Studies of Intervention Techniques)

4: > 10'' μόνος του

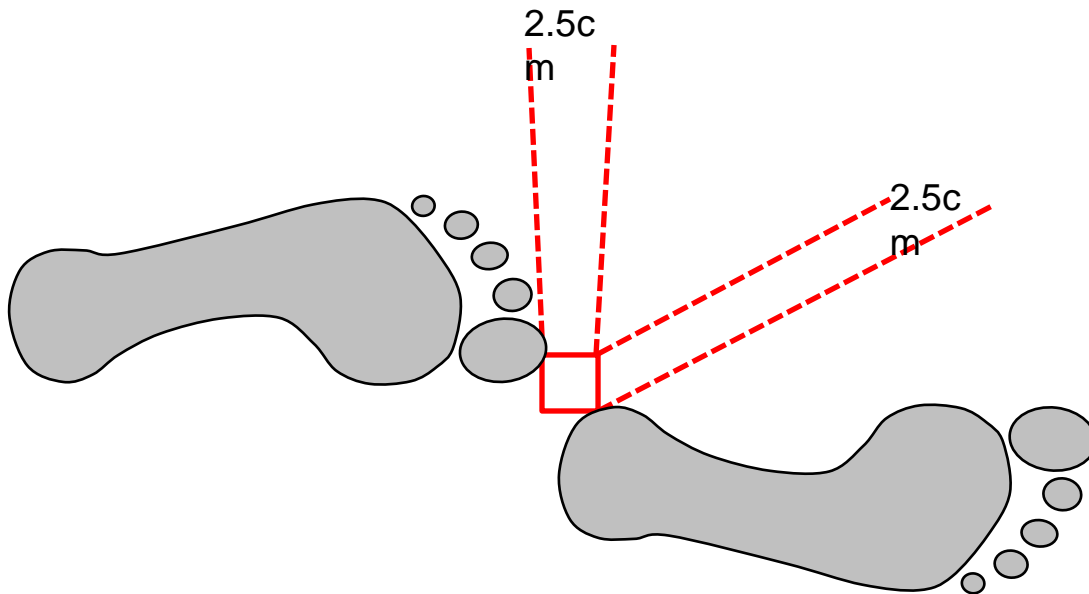
3: > 10'' με επίβλεψη

2: >3'' μόνος του

1: <3'' μόνος του

0: αδυναμία εκτέλεσης

Τεστ Δυναμικής ισορροπίας με δύο δραστηριότητες (TUG)

- Δραστηριότητα ισορροπίας:

- σήκωμα από καρέκλα
- Περπάτημα 3 μέτρα
- Επιστροφή στην καρέκλα
- Κάθισμα στην καρέκλα

- Διανοητική δραστηριότητα:

- ανάποδο μέτρημα
ξεκινώντας από τυχαίο αριθμό (20-100)

- Κινητική δραστηριότητα:

- μεταφορά ποτηριού γεμάτο νερό

Όριο κινδύνου: 13.5''

Όριο κινδύνου: 14.5''

Όριο κινδύνου: 15''

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ΤΕΣΤ ΠΕΔΙΟΥ

- ⊕ Εύκολα στη χρήση
- ⊕ Προσβάσιμα στον καθένα
- ⊕ Οικονομικά
- ⊕ Δεν χρειάζεται ακριβός εξοπλισμός

- ⊗ Είναι ορισμένες φορές υποκειμενικά
- ⊗ Η επίδοση δεν είναι σταθερή
- ⊗ Πολύ «χονδρική» αξιολόγηση της ισορροπίας
- ⊗ Δεν είναι ευαίσθητα σε αλλαγές
- ⊗ Υπάρχει αμφισβήτηση της αξιοπιστίας τους
- ⊗ Δεν δίνουν αρκετές πληροφορίες

Εργασία

- Αριθμός ατόμων: 3
- Ηλικία: > 50 ετών
- Καταχώρηση δεδομένων
- Καταγραφή ιστορικού
- Ερωτηματολόγια
  - ABC
  - Berg balance scale
  - ADL
  - TUG
  - FICSIT-4
- Φωτογραφία σε όρθια στάση
  - Μετωπιαίο επίπεδο
  - Προσθιοπίσθιο επίπεδο (προφίλ)
- Ημερομηνία παράδοσης: σε 7 εβδομάδες (10.12.2013)
- Επιτρέπεται η συνεργασία δύο ατόμων (2+2 άτομα)
  - Θα έχουν κοινή βαθμολογία

Πρακτική εξάσκηση των τεστ

- Berg Balance Scale
- FICSIT-4
- TUG
- 10 Βήματα Tandem

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ανθή Ξενοφώντος
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2013-14

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

